

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 370/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti U., a. s., B., právne zastúpenej advokátom JUDr. P. S., B., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 3 Er 621/2005-97, Ex 139/2005 z 28. apríla 2008 a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 16 CoE 160/2008-111 z 23. júna 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti U., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. októbra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti U., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného

porušenia čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 3 a 4 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Er 621/2005-97, Ex 139/2005 z 28. apríla 2008 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 CoE 160/2008-111 z 23. júna 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 3 Er 621/2005-97, Ex 139/2005 z 28. apríla 2008 uložil sťažovateľke ako povinnej zaplatiť na účet okresného súdu súdny poplatok za konanie súdu o námietkach proti exekúcii v sume 63 948 Sk do troch dní odo dňa právoplatnosti predmetného uznesenia.

Sťažovateľka je toho názoru, že okresný súd ju predmetným uznesením poškodil z dôvodu, že jeho rozhodnutie bolo vydané v dôsledku predchádzajúcich nezákonných rozhodnutí okresného súdu č. k. 25 Cb 48/02-21 z 12. mája 2003 a krajského súdu č. k. 14 Cob 128/03-34 z 29. októbra 2003.

Uznesenie krajského súdu č. k. 16 CoE 160/2008-111 z 23. júna 2009, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, je podľa sťažovateľky neoprávnené, bezdôvodné a nepodložené právnym poriadkom a právnymi princípmi, na ktorých je právny poriadok založený, a to „v dôsledku spoplatňovania sťažovateľa za iniciovanie odstránenia väd konania, ktoré spôsobil všeobecný súd a mal ich odstrániť *ex offo*“.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 4 ústavy, základných práv podľa čl. 20 ods. 1, 3 a 4 ústavy a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 3 Er 621/2005-97, Ex 139/2005 z 28. apríla 2008 a uznesenie krajského súdu č. k. 16 CoE 160/2008-111 z 23. júna 2009 a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 4 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 3 a 4 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu č. k. 3 Er 621/2005-97, Ex 139/2005 z 28. apríla 2008 a uznesením krajského súdu č. k. 16 CoE 160/2008-111 z 23. júna 2009.

1. K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a označených základných práv a práv uznesením okresného súdu

Podľa názoru ústavného súdu na konanie o sťažnosti v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie označených článkov ústavy a označených základných práv a práv uznesením okresného súdu, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľky, ktorých porušenie namieta, vo vzťahu ku konaniu okresného súdu (vo veci rozhodol uznesením z 28. apríla 2008, proti ktorému sťažovateľka podala odvolanie) rozhodoval v odvolacom konaní krajský súd (uznesenie č. k. 16 CoE 160/2008-111 z 23. júna 2009). Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať konanie okresného súdu a jeho uznesenie z 28. apríla 2008 vedené pod č. k. 3 Er 621/2005-97, Ex 139/2005.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti po predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a označených základných práv a práv uznesením krajského súdu

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie označených článkov ústavy a označených základných práv a práv uznesením krajského súdu č. k. 16 CoE 160/2008-111 z 23. júna 2009, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 3 Er 621/2005-97, Ex 139/2005 z 28. apríla 2008, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inšinciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu okrem iného vyplýva:

„Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 16. 8. 2005 prvostupňový súd poveril vykonaním exekúcie na základe vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I č. k. 25 Cb 48/02 zo dňa 30. 7. 2002 na vymoženie sumy 1.065.863,- Sk s príslušenstvom. Proti upovedomeniu o začatí exekúcie zo dňa 13. 9. 2005 podal v zákonnej lehote povinný

námietky z dôvodu, že voči exekučnému titulu - platobnému rozkazu v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave podal dovolanie, preto je odôvodnený predpoklad, že exekučný titul bude zrušený. Súd prvého stupňa rozhodol o námietkach povinného uznesením zo dňa 8. 10. 2007 tak, že námietkam vyhovel.

Spoplatňovanie konania súdu o námietkach proti exekúcii vykonávanej podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Ex. por.) je stanovené zákonom č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. 1. 2001.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb., súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa pol. 13 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov, za konanie súdu o námietkach proti exekúcii sa platí poplatok v sadzbe 6 % z vymáhaného nároku.

Z uvedeného je teda zrejmé, že povinnému podaním námietok proti exekúcii vznikla poplatková povinnosť a stal sa poplatníkom podľa § 2 zák. č. 71/1992 Zb., podľa ktorého ustanovenia poplatníkom je ten, kto je navrhovateľ poplatkového úkonu.

Povinný preto má povinnosť zaplatiť poplatok za konanie súdu o námietkach a dôvody odvolania sú irelevantné. Jeho zaplatením vzniknú povinnému trovy, o ktorých súd prvého stupňa rozhodne doplňujúcim uznesením.

Súd prvého stupňa rozhodol v súlade so zákonom, preto odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil. V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľky „nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva“. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov

krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2009